

Let o život II

Zdroje informací pro skupinky

(Úvodní strana je pro každou skupinku, ostatní dle řešeného problému.)

Česká společnost ornitologická – www.birdlife.cz

Flight for Survival (Let o život)

Kampaň partnerů společnosti BirdLife International (včetně ČSO) na ochranu stěhovavých ptáků

Až 25 milionů ptáků, včetně vzácných a chráněných druhů, je každoročně nelegálně zabito během jejich migrace. Ti, co přežijí, nemají vyhráno – v intenzivně využívané a rychle se měnící krajině nemají kde hnízdit ani čím nakrmit sebe a svá mláďata. Kampaň oslovila dobrovolné dárce, jejichž dary podporují jak práci lidí působících přímo na krizových místech lovu, tak ochranu stěhovavých ptáků na hnízdištích, i v Česku.

Co se podařilo díky kampani Let o život v letech 2020 – 2021

- V Chorvatsku bylo zničeno 7 pytláckých krytů
- O 20% pokleslo na Kypru chytání ptáků do sítí za posledních 20 let
- 23 mláďat ohroženého supa mrchožravého bezpečně vylétlo z kamerami nepřetržitě hlídáných hnízd v Bulharsku (vykrádání hnízd tohoto druhu je v Bulharsku velkým problémem)
- 60 rangerů hlídalo nejexponovanější místa v Itálii. V terénu odstranili na 500 pastí, hlídali i tržiště, zda se na nich neprodávají ilegálně chycení ptáci
- Vyškolit 100 úředníků v problematice nelegálního zabíjení ptáků
- O 300% vzrostlo nahlašování nelegálního zabíjení ptáků širokou veřejností v Řecku
- Přes 25 000 postřelených ptáků bylo vyléčeno v 10 záchranných stanicích v Itálii
- Mnoho střelců bylo zadrženo a odsouzeno v Libanonu poté, co se výrazně zlepšila spolupráce protipytláckých hlídek s policií
- 1000 mrtvých kachen včetně chráněných druhů bylo objeveno při protipytlácké akci v Itálii. Určeny byly pro prodej do restaurací. Zabaveno bylo 21 pušek, 6000 nábojů, 9 návnad a 3 stroje na škrubání peří. 22 osob bylo vyšetřováno a 1 zadržena
- V Portugalsku byl upraven zákon - nyní je zakázáno nejen používání pastí, ale i jejich kompletní prodej (lepící tyčinky, nástrahy, lapače, apod.)
- Více než 80 ochrannářských organizací v Černé Hoře se snaží prosadit zákon o zákazu lovu na 5 let, aby se ohrožené populace živočišných druhů dokázaly vzpamatovat (například výr velký, jestřáb lesní). Ministerstva přislíbila dodat strategii, která ukončí ptačí kriminalitu v Černé Hoře
- 26 supů mrchožravých bylo opatřeno vysílačkami pro účely sledování migračních cest v projektu NEW LIFE. Ptáci tak byli monitorováni ve 20 zemích na 3 kontinentech – 3 z nich byli otráveni (2 v Etiopii a 1 v Čadu), 2 z nich zastřeleni (v Etiopii a Libanonu).

Zdroj: birdlife.cz

Strnadi na vymření? Francouzští kuchaři chtějí lovit ptáky kvůli kulinářskému požitku

Ibd, ČTK

10. 9. 2014 • 16:53

Strnad zahradní je ohroženým druhem i oblíbenou pochoutkou. Autor • Wikimedia Commons - Sergey Pisarevsky (CC BY-SA 2.0)

Jedním z důvodů, proč jsou některá zvířata na pokraji vyhynutí, je jejich obliba v gastronomii. Francie proto například zakázala odchyt strnada zahradního. Šéfkuchaři teď ale volají po výjimce, chtějí pochoutku podávat alespoň jednou ročně.

Francouzská kuchyně je oblíbená nejen u místních obyvatel, ale i za hranicemi země. Požadavek zdejších šéfkuchařů přesto mnohé zvedl ze židle. Na jídelní lístek chtějí alespoň na jeden den v roce vrátit pečínku strnada zahradního a žádají, aby po určité období bylo lovení tohoto chráněného ptáka dovoleno.

Ekologové a ornitologové se však postavili razantně proti. Argumentují tím, že za poslední desetiletí počet tohoto zpěvného ptáka klesl o třicet procent. Podobně to vidí i ředitel České společnosti ornitologické Zdeněk Vermouzek. „Toto považuji za praxi nepatřící do 21. století, kdy dochází k velkému ohrožení přírody a kdy jsou vynakládány nemalé peníze na její záchranu,“ uvedl.

Šéfkuchaři se naproti tomu obávají, že země kvůli zákazu lovu těchto ptáků přijde o jednu ze svých nejzajímavějších gastronomických pochoutek. Její příprava přitom nemá daleko k týrání zvířat. Po odchytu se strnadi vykrmují kukuřicí a ovsem, aby ztučněli, a zabíjejí se utopením v brandy.

Populace rapidně klesá

Populace strnadů se za posledních 30 let zmenšila o 84 procent, proto jsou tito ptáci chráněni. Úbytek tohoto druhu pociťují ornitologové i na našem území. „U nás je situace kritická. Zbývá jen několik posledních párů,“ dodává Vermouzek. Přes zákaz, který platí od roku 1999, podle ekologů jejich ilegální lov pokračuje a úřady nad pytláčením údajně přivírají oči. Podle odhadů ochránců přírody se ve Francii každoročně uloví na 30 000 strnadů.

Obavy z růstu černého trhu

„Legalizace tohoto požadavku by jistě vedla k rozvoji černého trhu. Nedovedu si totiž představit jakoukoli následnou regulaci odchytu strnadů,“ dodává Zdeněk Vermouzek. Kvůli kampani ekologů nedávno francouzské ministerstvo vnitra oznámilo, že bude od letoška vyžadovat přísnější dohled nad pytláky, kterým v případě odsouzení hrozí až rok za mřížemi a pokuta 15 000 eur (přes 400 000 Kč). To přimělo k protiakci šéfkuchaře, kteří se rozhodli za právo servírovat strnady bojovat. Požadují, aby strnadi mohli být na jídelníčku alespoň jeden víkend v roce.

Francie: strnad zahradní nadobro zmizí z místních jídelníčků

a AVIFAUNA PUBLIKOVÁNO 27.9.2017

0 0

Francouzské ministerstvo ekologie se rozhodlo skoncovat s velkoplošným lovem strnadů zahradních, které každoročně probíhá z důvodu uspokojení poptávky po krutě připravovaném pokrmu, při jehož přípravě je strnad oslepen, násilně vykrmen a posléze utopen v brandy. Tato praktika vedla k rapidnímu úbytku populace strnadů zahradních a to o celých 80% od roku 1980.

Pokrm připravovaný ze strnada zahradního je až rituální zálibou. Dle zvyklostí se pták jí pouze s ubrouskem přehozeným přes hlavu – to aby neunikaly bohaté vůně a chutě, když strávník strnada několik minut přežvykuje (a to vcelku včetně kostí). Jiní by mohli říct, že se strávník skrývá z čirého studu, neboť cesta, kterou putuje strnad zahradní z přírody na talíř, je opravdu strašlivá.

Při podzimní migraci se každoročně odchytí přes 30 000 strnadů zahradních. Ptáci se chytají v obrovských počtech, **do sítí či na lep**, který je aplikován na větve stromů. BirdLife International odhaduje, že **každoročně je ve Francii nelegálně uloveno kolem 500 000 chráněných pěvců**. Mnoho ptáků je usmrceno přímo v terénu, avšak osud, který čeká strnada zahradního, je ze všech nejhorší. V rámci tradice je pták oslepen (aby se narušily jeho stravovací návyky) a následně držen v kleci, kde je násilně krmen. Na závěr je utopen v brandy, opečen a servírován.

Žádný jiný evropský pěvec nezažil v posledních letech tak rapidní populační pokles – 84% od roku 1980, a to i přes celoplošný zákaz lovu ve Francii z roku 1999, kdy se ze strnada stal **chráněný druh**. Protože je však pokrm považován za kulturní tradici, úřady často činnost pytláků přehlížejí.

V posledních 10 letech bojovaly neziskové organizace proti této nelegální činnosti. Odhalovaly odchytová stanoviště, vypouštěly ulovené ptáky a na případy upozorňovaly úřady. Až donedávna to byla jediná cesta, jak odhalit a trestat pytláky, kteří lovili s nepsaným souhlasem místně zvolených úředníků a loveckých správců.

Osud však začíná hrát ve prospěch strnadů a jejich ochránců. LPO (pobočka BirdLife ve Francii) opakovaně předložilo Evropské Komisi důkazy, že francouzská vláda pro boj s odchylem a usmrcováním volně žijících ptáků téměř nic neudělala. Evropská komise na to zareagovala a v prosinci roku 2016 oznámila předvolání Francie před Soudní dvůr Evropské unie kvůli selhání reagovat na porušování zákonů o ochraně volně žijících ptáků, s možností uložení pokuty, jež se mohla vyšplhat do několika milionů eur.

Ve Francii zakázali lov ptáků pomocí lepidla

5. 9. 2020, 20:02 – Filip Šára, [Novinky](#)

Ve Francii se rozpoutala bouřlivá diskuze ohledně odchyty ptáků pomocí lepidla. Tamní společnost pro ochranu ptáků uvedla, že kontroverzní lov pěvců pomocí těchto speciálních pastí poškozuje biodiverzitu země. Podle některých je takováto praxe přímo barbarská a ochránci proto nechápou, proč byla pozastavena jen pro aktuální sezonu.

Lov zpěvných ptáků na lep se francouzský prezident Emmanuel Macron rozhodl pro letošní rok zakázat. Aktuální zákaz chytání ptáků na lep, který Francie používá jako poslední stát Evropské unie, pokládají ochránci přírody za velký úspěch. Nerozumí však tomu, proč to Macron omezil jen na tuto sezonu. Obávají se tak, že daná praxe by mohla pokračovat, pokud by její dočasné pozastavení mělo být příští rok zase zrušeno.

Francie v letošním roce pozastavila odchyt zpěvných ptáků, ale úplného zrušení, které by odpovídalo obecně evropskému právu, se zalekla. Předseda francouzské Ligy na ochranu ptáků Yves Verilhac přitom upozorňuje, že pasti si samozřejmě nevybírají a chytí se v nich také mnoho chráněných druhů.

Ve Francii konečně zakázali lovit ptáky na lep

Foto: Committee Against Bird Slaughter (komitee.de)

Lov na lep způsobuje ve Středomoří krutou smrt tisíců ptáků, jako je tento budníček větší

Soudní dvůr Evropské unie vydal dne 17. března rozhodnutí, kterým zakázal nadále používat návnady s lepidlem pro odchyt zpěvného ptactva. Tato krutá metoda lovu byla ve Francii považována za tradiční, a proto byla praktikována i přes zákaz uvedený ve Směrnici o ptácích z roku 1979. Francie měla pro účel povolení „selektivního a kontrolovaného“ lovu vydaný dekret z roku 1989. Ten umožňoval po omezenou dobu v pěti oblastech na jihu Francie pochyťat na lep 40 000 ptáků určitých druhů. Pokud se na návnadu chytily ptáci chránění, měli lovci za úkol očistit je od lepidla a vypustit zpět na svobodu. Metodu na podzim 2020 zakázal nejprve francouzský prezident Macron a záležitost byla následně řešena u soudu. Soudní dvůr EU ve svém rozhodnutí uvedl, že tradiční charakter metody lovu není ospravedlněním pro její zachování. Zároveň své rozhodnutí odůvodnil tím, že členský stát EU nesmí povolit takovou metodu lovu ptáků, která vede k odlovu i jiných než cílových druhů a těmto druhům může být lovem způsobena nezanedbatelná újma. A to se

právě při lovu na lep běžně děje. Na návnadu se přilepí jakýkoli druh drobnějšího ptáka, ale třeba i menšího dravce. Pokud dožije příchodu lovců a jedná se o chráněný druh, stále nemá vyhráno. Nešetrné zacházení a očista ředidlem často vede ke zranění či úhynu běžných i velmi vzácných druhů, jak dokazují záběry Ligue pour la Protection des Oiseaux (LPO, francouzský partner BirdLife International) pořízené skrytou kamerou. Ochránci přírody rozhodnutí soudu vítají jako vyústění dlouholeté snahy o zákaz této barbarské tradice. Zákaz kvitovala i francouzská ministryně životního prostředí. Lovecká sdružení ve Francii jsou naopak rozhořčena proti verdiktu soudu bojovat.

Podle curia.europa.eu

Víme, v jakém prostředí hnízdí naši strnadi zahradní?

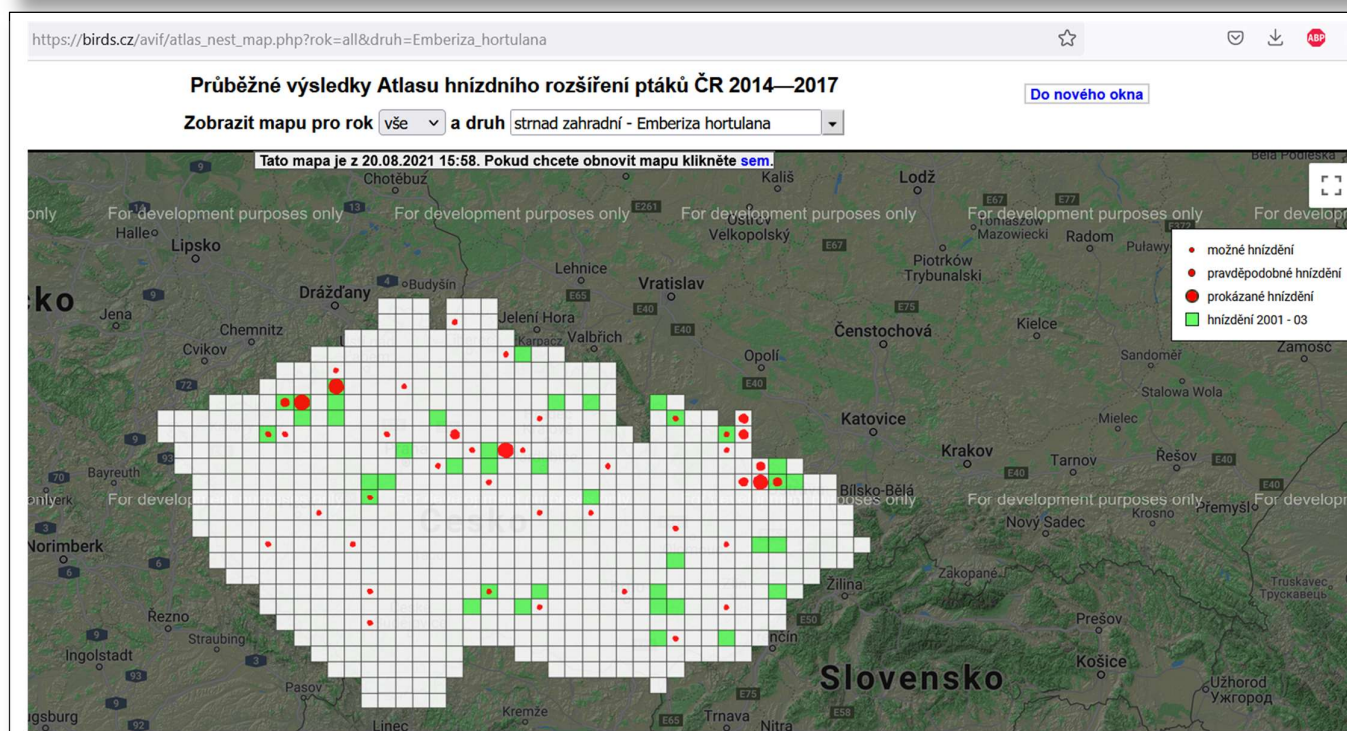
a AVIFAUNA PUBLIKOVÁNO 13.6.2018

V roce 2015 proběhlo v České republice mapování strnada zahradního a výsledky jsou alarmující. V letech 2001 – 2003 byla početnost odhadována na 80 – 160 párů, aktuální odhady hovoří o 75 – 100 párech.

K tomu, abychom mohli strnady zahradní efektivně chránit a pokusit se zabránit dalšímu úbytku, je třeba důkladně poznat jejich biotopové nároky. Právě na detailní znalost prostředí, které u nás strnadi vyhledávají, se zaměřil tým výzkumníků pod vedením Martina Šálka z Ústavu biologie obratlovců Akademie věd ČR.

„Populace našich strnadů zahradních je pozoruhodná tím, jak odlišná prostředí jsou schopni obsadit. Mimo zemědělské krajiny se jádro naší populace nachází v post-těžební krajině a to zejména na území povrchových hnědouhelných dolů. Právě rozmanitost prostředí s vysokým podílem holé půdy v obou typech krajiny je důležitým předpokladem výskytu strnada zahradního,“ nastiňuje Šálek. Na území povrchových hnědouhelných dolů na severu Čech bylo v roce 2015 zjištěno 34–39 zpívajících samců a v zemědělské krajině západního Slezska 36 zpívajících samců. Důležitým poznatkem je fakt, že z řady tradičních oblastí výskytu strnad zahradní již pravděpodobně vymizel, v dalších regionech se nachází jen malé izolované populace (střední Polabí).

Křepelka polní

Mnoho lidí křepelku v letu nikdy nespatriilo. Tento malý nenápadný pták tráví většinu času ukrytý v polních plodinách nebo trávě, mnohem častěji ji můžeme slyšet než vidět. V případě nebezpečí se nejčastěji odplíží trávou, než aby letěla. Proto může překvapit, že tento pták, na rozdíl od větší koroptve, létá na velké vzdálenosti.

Ačkoli to není u skupiny hrabavých běžné, má křepelka dlouhá silná křídla, která jí umožňují podniknout dlouhou cestu mezi severní Evropou a sahelským pásem v subsaharské Africe. **Při své cestě musí překročit oblast Středomoří – region, kde byla tradičně lovena po tisíce let.** I když mnoho států má zákony omezující množství, které může být legálně chyceno, jsou jen málo dodržovány. **Současný komerční lov se podepisuje na poklesu početnosti tohoto druhu.**

Ohromná množství křepelek jsou na významných tahových cestách za pomoci elektronických hlasových nahrávek lákána do obrovských sítí, místy natažených na stovkách kilometrů. Každým rokem v nich skončí i miliony dalších ptáků, včetně chráněných a ohrožených druhů.

Jednotný program sčítání ptáků

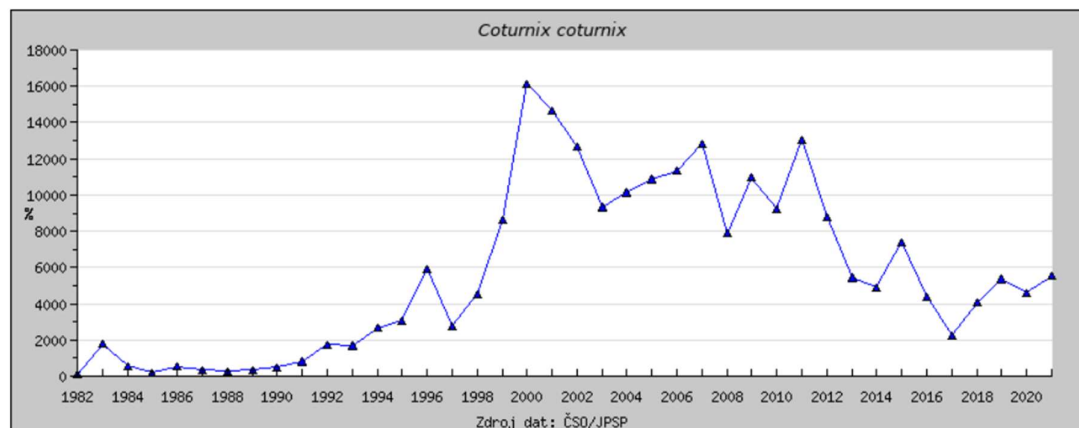
Indexy a trendy

Publikace

Mapa lokalit

Křepelka polní (*Coturnix coturnix*)

Trend: mírný vzestup

Petr Voříšek: Krize zemědělství ptákům pomohla. Ted' už zase ubývají

Za posledních 30 let z Evropy zmizelo 420 milionů ptáků. Zatímco chráněným druhům se daří, populace těch nejběžnějších, jako jsou vrabci, skřivani či špačci, se ztenčily i o více než polovinu. Vyplývá to ze studie Univerzity v Exeteru, britské Královské společnosti na ochranu ptáků a programu Evropského monitoringu běžných druhů ptáků, který řídí český ornitolog Petr Voříšek.

Studie, již jste spoluvytvářel, uvádí, že za úbytek běžných druhů ptáků může hlavně intenzivní zemědělství. Jaké jsou další důvody?

Zjišťování příčin úbytku nebo nárůstu početnosti nebylo cílem studie. Chtěli jsme hlavně popsat stav. Co je na studii nového, je, že ta míra úbytku úzce koreluje s tím, jak je ten pták početný. Hojnost se tak ukazuje jako hlavní faktor toho, že pták bude ubývat. Změny v zemědělské krajině jsou jednou z nejdůležitějších příčin. Další jsou třeba u tažných druhů ptáků změny na zimovištích a změny na tažných cestách. Změny se projevují především u druhů, které táhnou do Afriky a hlavně ty, které táhnou do západní Afriky. Afrika se mění z roku na rok.

Takže primární příčina úbytku není v Evropě?

Pokud se bavíme o dálkových migrantech, což je jen jedna skupina z celé škály druhů, se kterými jsme pracovali, tak ano. Také se to pochopitelně neprojevuje u všech. **Dobрым příkladem, kde se kombinuje vliv změn na zimovištích a toho, co se děje u nás v Evropě, je hrdlička divoká,** která se ozvala už v Máchově Máji. Ta dramaticky ubývá v celé Evropě. Je to druh, který táhne do Afriky, ale **současně trpí intenzifikací zemědělství a ještě navíc je loven ve Středomoří, třeba na Maltě.** Malta pořád ještě dostatečně neuplatňuje evropskou legislativu na ochranu ptáků, takže povoluje třeba i lov na jarním tahu hrdliček.

iROZHLAS

DOMOV SVĚT EKONOMIKA SPORT KULTURA VĚDA KOMENTÁŘE ŽIVOTNÍ STYL VOLBY POČASÍ VINOHRADSKÁ 12

Lov tažných ptáků na Maltě nezakážou. Střelci vyhráli referendum

Obyvatelé středomořského ostrova Malta v referendu rozhodli, že s lovem tažných ptáků nepřestanou. Malta má jako jediná země Evropské unie výjimku z unijních směrnic na ochranu přírody a na ostrově se smějí lovit ptáci na podzim i na jaře při jejich cestách do afrických zimovišť a při návratu do Evropy.

12:26 13. dubna 2015

Referendum na Maltě o možnosti lovení tažných ptáků | Zdroj: Reuters

Mladý rorýs zastřelený lovci na Maltě | Foto: BirdLife Malta

Tažné ptáky budou na Maltě lovit dál, výsledek referenda byl ale překvapivě těsný a ochránci přírody a ekologové se snažili všemi prostředky. Vypůjčili si například a parafrázovali pro svoji kampaň slavný hit Johna Lennona Give Peace a Chance. Nebylo jim to ale nic platné, byť prohráli velmi těsně. Pro pokračování lovu se vyslovilo 51 procent hlasujících, 49 procent bylo proti lovu tažných ptáků.

Na Maltě je lov ptáků velmi choulostivou politickou otázkou, předchozí pokusy některých vlád omezit lov měly často za následek posílení opozice.

Dříve obživa, dnes zábava

Maltané v minulosti lovili ptáky jako zdroj obživy. Dnes už je to v podstatě jakási zábava a sport. Stěhovaví ptáci se přes Maltu vracejí z Afriky, na pobřeží už na ně čekají lovci, všude jsou z kamenů postavené úkryty a lovci ptáky střílejí. Zpěvné ptáky lapají do sítí a prodávají v klecích, na talíři skončí dnes jen velmi malá část.

Byť je lov chráněných ptáků omezen, ornitologové dlouhodobě upozorňují, že **lovci velmi často porušují zákony a střílejí i velmi ohrožené ptáky**. Malta od EU dostala výjimku, která jí umožňuje v době jarní migrace střílet hrdličky a křepelky. Podle ornitologů se ale loví stejně vše, co má křídla.

Například v případě hrdliček tak došlo ve Velké Británii k poklesu jejich počtu o 95 procent a ekologové, kteří vedli na Maltě kampaň za zákaz jarního lovu, spočetli, že se v Evropě ročně nevyhýbne až 200 tisíc mladých ptáků, protože jejich potenciální rodiče zastřelí lovci na Maltě.

Malta je peklem pro migrující ptáky, pytláci jich zabijí dva miliony

🕒 22. dubna 2014 23:57

Britští ochránci zvířat se pustili do středomořské Malty. Vadí jim, že tamní vláda se dlouhodobě nedokáže vypořádat s pytláky, kteří zabíjejí ohrožené druhy ptactva při jejich jarní migraci do Evropy.

Pytláci na Maltě jsou postrachem pro migrující ptáky. | foto: Profimedia.cz

Na hlavní evropsko-africké migrační trase tažných ptáků se nachází malé území, kde každý rok skončí putování statisíců opeřenců. Jedná se o Maltské souostroví, které zasahuje do skladby populací celých 389 druhů ptáků z celkem 46 zemí.

Na vině jsou místní pytláci. Ti totiž ročně, ať už na hraně zákona, či zcela nelegálně, zabijí asi dva miliony ptáků během jednoho migračního období, jak uvádí organizace ochránců ptáků [BirdLife Malta](#). Pytláci navíc cílí i na velmi ohrožené druhy, mezi kterými je například volavka červená, kvakoš noční či včelojed lesní.

Maltští lovci mají jako jediní v celé Evropské unii výjimku na lov hrdličky divoké a křepelky během období jarní migrace. Britský moderátor televizního pořadu o divoké přírodě Chris Packham pro server [BBC](#) uvedl, že kvůli řádění maltských pytláků populace těchto dvou druhů ve Velké Británii poklesla o 95 procent. Packham dodal, že pytláci navíc nedodržují výjimku EU a během migrace loví i další ptáky.

Minimální postih a agresivita pytláků

Sergej Golovkin, ředitel maltské organizace pro regulaci populace divokých ptáků, však trvá na tom, že úřady mají pytláky pod kontrolou. Malta podle něj v posledních letech dramaticky zlepšila dodržování výjimky EU a v Evropě zaměstnává nejvíce lidí, kteří mají zabránit ilegálnímu lovu.

Maltská policie však podle hlasů ochránců zvířat s pytláky nebojuje dostatečně. Připomínají, že mnoho policistů po práci také vyjde na útesy a loví. Aktivisté a ochránci přírody jsou pak na Maltě pod stálým tlakem agresivnějších pytláků. Strážce ptačí rezervace Foresta 2000 byl v letech 2007 a 2009 postřelen neznámými vandaly, v roce 2008 pak byla vypálena jeho farma, připomíná jeden z příběhů server [ekolist.cz](#).

Pokud už si policie na konkrétního pytláka došlápně, v podstatě mu nehrozí žádný větší postih. Pokuty jsou minimální a odebrání licence je až krajním a zcela výjimečným řešením.

Hrdlička divoká

Hrdlička divoká v mnoha evropských zemích symbolizuje lásku a věrnost. Silná vazba párů, symbolem oddané lásky již od renesance, inspirovala básníky i další umělce – včetně Karla Hynka Máchy nebo Shakespeara.

Tato malá hrdlička s kaštanově hnědými křídly s černými skvrnami bývala naprosto běžně k vidění při sběru lesních či polních semen. Nyní její jemné „turr“, které ohlašovalo návrat jara do severní Evropy, v tichosti mizí.

Je to dálkový letec, který migruje mezi evropskými hnízdišti a africkým pásem Sahelu. Létá převážně v noci, může dosáhnout rychlosti 60 km/h a přeletět až 700 km bez zastavení.

Její cesta je nebezpečná a největší nebezpečí jí hrozí od lidí. **Extrémní ztráty životního prostředí vlivem intenzivního zemědělství zapříčinily během 16 let pokles populace o 30-49%. V některých zemích dokonce o 90%. K tomu všemu čelí ještě nebezpečí ilegálního lovu.**

Ačkoli je lov hrdliček divokých během hnízdního období zakázán zákony EU, problém přetrvává v mnoha středomořských státech. V Řecku se na ně snese sprška střel na Jónských ostrovech, kde se zastaví k odpočinku po svém vyčerpávajícím letu přes poušť a moře. Odhaduje se, že zde **každé jaro zahyne přes 70 000 hrdliček**. To z této oblasti dělá nejčernější bod na celé cestě.

Česká společnost ornitologická

Společně pro ptáky a pro lidi od roku 1926

Kdo jsme ▾

Co děláme ▾

Zapojte se ▾

Infocentrum ▾

Pro členy ČSO ▾

Podpořte ptáky ▾

E-shop

Kontakty

Pták roku 2019: hrdlička divoká

Věra Sychrová / 28.2.2019 / Tiskové zprávy

Hrdlička divoká patří mezi rychle ubývající ptačí druhy naší krajiny. Udělením titulu Ptáka roku hrdličce divoké chce ČSO představit veřejnosti tohoto pestrého tažného holoubka a upozornit na nebezpečí, kterým aktuálně čelí.

Ještě v 19. století se její jemné „turr“ na jaře ozývalo z mnoha polí a remízů. Její hlas inspiroval Karla Hynka Máchu k básni Máj, ve které *hrdliččin zval ku lásce hlas*. V této době byla u nás hrdlička divoká běžná. Nyní je stále vzácnější. „V porovnání s výsledky na začátku 80. let 20. století ubyla z naší krajiny více než polovina počtu hrdliček. Hlavními příčinami jsou intenzivní zemědělství na hnízdištích i zimovištích a také lov,“ říká ředitel ČSO Zdeněk Vermouzek.

Na rozdíl od hrdličky zahradní jsou hrdličky divoké přísně tažné. Zimu tráví na jižním okraji Sahary, vrací se obvykle v dubnu. „*Hrdlička ke svému životu potřebuje pestrou krajinu s hustými pásy křovin. V krajině s velkými lány bez luk, remízů a keřů nemá příležitost hnízdit. Navíc, kvůli používání herbicidů, nenajde ani dostatek vhodné potravy v podobě semen. Zásadní pro přežití hrdličky je také zásoba vody, přičemž ta ubývá jednak vysycháním krajiny, ale také odvodňováním polních mokřadů. Zhruba čtvrtina české zemědělské krajiny je dnes nesmyslně odvodněna,*“ zdůrazňuje Václav Zámečník, zemědělský specialista ČSO.

Kromě intenzivního zemědělství hrdličku ohrožuje také lov, legální i nelegální. **Přesto, že je na evropském červeném seznamu IUCN uvedena jako zranitelný druh, v deseti státech Evropské unie se může lovit legálně.** „*Odhady hovoří o počtu 1 425 102 až 2 245 166 ulovených jedinců ročně. Například ve Španělsku je to až 800 tisíc, v Řecku 380 tisíc, v Itálii 300 tisíc hrdliček. Kromě Středomoří se ale loví také v Rakousku, kde jde odhadem o 8 tisíc jedinců ročně,*“ říká Vermouzek a dodává: „*Díky tlaku Evropské unie se lov postupně omezuje, je ale potřeba jej snížit mnohem víc.*“

Jednotný program sčítání ptáků

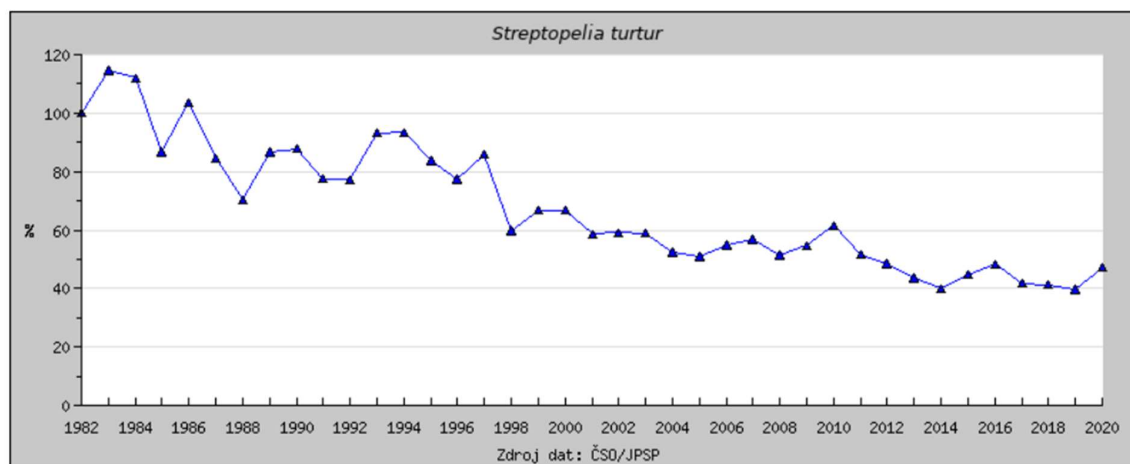
Indexy a trendy

Publikace

Mapa lokalit

Hrdlička divoká (*Streptopelia turtur*)

Trend: mírný pokles

Česká společnost ornitologická
Společně pro ptáky a pro lidi od roku 1926

Kdo jsme ▾ Co děláme ▾ Zapojte se ▾ Infocentrum ▾ Pro členy ČSO ▾ Podpořte ptáky ▾ E-shop Kontakty

Konkrétní příklady pomoci stěhovavým ptákům ve Středomoří

Lucie Hošková / 4.10.2019 / Ochrana

Řecko

- Situace je vážná zejména na lonských ostrovech, kde je každé jaro **nelegálně zastřeleno okolo 70 000 hrdliček divokých** (a okolo půl milionu legálně na podzim).
- Birdlife Řecko každé jaro monitoruje v terénu jakékoli pytlácké aktivity, které ihned hlásí policii.
- Na lonských ostrovech pravidelně navštěvuje školy se vzdělávacím programem a snaží se o změnu myšlení (nejen) nejmladší generace. Vzdělává a informuje místní lidi, podnikatele a v létě i turisty.
- Úzkostlivě stráží posledních 5 hnízdišť **supa mrchožravého**.
- Podobně jako v Česku a dalších zemích, i v Řecku pracuje pes vycvičený na vyhledávání otrávených návnad.
- V přípravě je Tv spot a dokumentární film o zabíjení ptáků.

*Vzděláváním pomáhají v Řecku budovat kladný vztah dětí k ptákům.
Foto BirdLife Řecko.*

Hrdlička v Evropě

Hrdlička divoká ubývá v celé Evropě varujícím tempem – mezi lety 1980 a 2016 poklesla její populace o 80 %! Podívejme se blíže na její situaci ve vybraných zemích Evropy.

Kde se intenzivně loví

(uvedené země jsou jen příklady, loví se i jinde – viz str. 24)

Na Maltě je hrdlička divoká běžným a pravidelně protahujícím, bohužel však také hojně loveným druhem. Ojedinelé pokusy o zahánění vždy skončily neúspěchem (ve všech případech byli ptáci ilegálně zabiti). BirdLife Malta se dlouhodobě snaží o zákaz jarního lovu (viz str. 24). Lovecká sezona se na jaře od roku 2016 otevírá pouze pro křepelku, bohužel v roce 2018 došlo vlivem silné lovecké lobby k jejímu prodloužení tak, aby se překrývala s obdobím nejsilnějšího průtahu hrdliček divokých. BirdLife Malta okamžitě reagoval vzdělávací kampaní „Tohle

Hrdlička divoká zraněná při ilegálním lovu na Maltě

není křepelka“, kdy se snažil lovcům vysvětlit rozdíl mezi křepelkou a hrdličkou a také zvýšil hlídky během lovecké sezony. I tak mělo toto bezprecedentní posunutí lovecké sezony za následek tisíce nelegálně střílených hrdliček.

Na Kypru je hrdlička běžně protahujícím i hnízdicím druhem. Ještě v sedmdesátých letech protahovaly hrdličky divoké ve sto- až tisícilavých hejnech. Hnízdní populace je dnes odhadována na 3000–10 000 párů, které hnízdí především v borových hájích ve vyšších polohách. I zde je však silně ovlivňována změnami prostředí a intenzifikací zemědělství.

Na Kypru je povoleno střílet hrdličku divokou na podzim bez omezení. Odhadem je ročně zastřeleno 20–70 000 hrdliček, přičemž lovci používají i zakázané metody, jako je např. vytváření krmišť. Lovecká lobby je zde velmi silná, proto se Kypr staví proti všem pokusům o zákaz lovu hrdliček, o něž systematicky usiluje BirdLife Kypr.

Přes Řecko hrdlička divoká běžně protahuje a také zde hnízdí 1 % evropské populace – 30 až 80 000 párů. Současným problémem číslo 1 je hluboce zakořeněná tradice jarního (nyní už nezákonného) lovu hrdliček v rámci místních komunit. A nejde jen o tradice – pozemky jsou každoročně na přelomu března a dubna lukrativně pronajímány střelcům. Nejzávažnější je situace na Jónských ostrovech. Průzkumy ukázaly, že je zde denně zastřeleno až 15 000 ptáků, přičemž většinu tvoří právě hrdličky divoké! Ochota ke změně je kvůli tradici i finančnímu zisku malá, přesto se BirdLife Řecko neúnavně snaží s nelegálním lovem bojovat. Kromě terénního monitoringu se soustředí především na práci s místní komunitou, vyjednávání s úřady i loveckými asociacemi. Právě Řecko je v rámci mezinárodní kampaně *Flight for Survival* zodpovědné za hrdličku divokou.

Kde hnízdí nejvíce párů

Bezesporu nejdůležitější zemí pro ochranu hrdličky divoké je Španělsko – hnízdí zde 41 % celé evropské populace, tedy 1,4–2,3 milionu párů. Současně je zde každoročně legálně uloveno až milion jedinců. A jako

v celé Evropě i ve Španělsku hrdličku negativně ovlivňuje intenzifikace zemědělství. Výsledkem je pokles místní populace o 30 % od roku 1996. BirdLife Španělsko neúnavně usiluje o vyloučení hrdličky ze seznamu lovných druhů. Zatím se mu podařilo přispět k zákazu jejího lovu alespoň na Kanárských ostrovech a v oblastech Kantábrie a Asturie.

Kde nejvíce ubyla

Největší pokles populace zažila hrdlička divoká ve Velké Británii, a to o varujících 93 % oproti roku 1994! V současnosti zde hnízdí 14 000

Foto: BirdLife Greece

BirdLife Řecko se snaží změnit myšlení nejmladší generace – hodně času věnuje osvětě na školách

párů. Tak jako jinde je na vině intenzivní zemědělství – v krajině chybí semena (ať již plevelů, nebo zrní zbylé na poli po sklizni), a hrdličky tak nemají dostatek potravy. U místních hrdliček byl také zaznamenán poměrně rozsáhlý výskyt bičenky drůbeží zodpovědné např. za rychlý pokles populace zvonků zelených. V roce 2012 byl v Británii zahájen projekt operace Hrdlička divoká (*Operation Turtle Dove*), mající za cíl opětovné zvýšení jejich počtů (viz str. 12).

Lucie Hošková

Pomozme hrdličce přežít cestu domů

V těchto dnech začíná mnoho tažných ptáků svou cestu ze zimoviště na hnízdiště. Je to dlouhá, vyčerpávající pouť, kterou mnozí nedokončí. Při jarní migraci je v Evropě každoročně zabito 25 milionů ptáků. Jsou zastřeleni, chyceni do pastí, otráveni.

Nová kampaně BirdLife International *Flight for Survival* (Let o život) s podtitulem *Sedm statečných* chce na problém upozornit prostřednictvím příběhů sedmi druhů ptáků. Jsou jimi orel královský, sup mrchožravý, včelojed lesní, čáp bílý, pěníce černohlavá, křepelka polní a hrdlička divoká.

Jejich příběhy najdete na sociálních sítích pod hashtagem #FlightforSurvival, na facebookové stránce fb.com/birdlifeeurope a Instagramu @birdlife.europe. O cestě sedmi statečných se budete dozvídat také prostřednictvím našich sociálních sítí. I váš příspěvek může hrdličce a dalším ptákům pomoci zvládnout jejich cestu na hnízdiště. Pomozte, dokud je čas. Přečtěte si více o našich hrdinech, sledujte jejich dramatickou cestu domů, zjistíte, co pro ně dělají naši středomořští partneři, a darujte na jejich ochranu na www.flightforsurvival.org.

Věra Sychrová

Pěnice černohlavá

Jedna z našich nejběžnějších pěnic, jen o trochu menší než vrabec, se snadno pozná podle typické čepičky na hlavě. Samci ji mají černou, samice rezavohnědou.

Na západě a jihu Evropy je stálá, naše populace přezimují ve Středomoří. Nově se část středoevropské populace naučila zimovat v Británii. Zde ptáci využívají britské tradice zimního přikrmování – chodí na krmítka a nemusejí podnikat tisíce kilometrů dlouhou.

V oblasti Středozemního moře byli pěvci loveni po staletí. Ale nelegální lov, který na Kypru v současnosti probíhá v komerčním měřítku, nemá nic společného s bývalým tradičním lovem. 'Ambelopoulia', jak se nazývá „pochoutka“ z pěnice černohlavé, lukrativní nabídka černého trhu, pohání masový lov stovek tisíců migrujících ptáků.

Lovci používají obrovské sítě i lov na lep. Tato neselektivní metoda je smrtící pastí nejen pro pěnice, ale i pro více než 150 dalších druhů ptáků, včetně vzácných dravců a sov. Nechtění ptáci jsou jednoduše zabiti a vyhozeni.

Dalším krutým zvykem je používání zvukových nahrávek, které navedou ptáky ve velkých počtech přímo do sítí k jejich tragickému osudu. Chycení ptáci, pokud nezemřou šokem, zůstávají chyceni a stresováni dlouhé hodiny.

Konkrétní příklady pomoci stěhovavým ptákům ve Středomoří

Lucie Hošková / 4.10.2019 / Ochrana

Kypr

- Na Kypru jsou zejména drobní pěvci loveni do sítí a na lep především kvůli prodeji do restaurací na zakázanou, ale bohužel velmi lukrativní „ptačí delikatesu“ zvanou ambelopoulia (prodávaná kolem 80 Eur). Jedná se o výhodný byznys, odhady chycených ptáků jdou do milionů ročně!
- Obzvláště v období migrace ptáků jsou zaměstnanci i dobrovolníci BirdLife Cyprus každý den v terénu a pátrají po sítích, reproduktorech a tyčkách s lepem, osvobozují ptáky, informují policii. Pokud se podaří pachatele chytit, probíhá soud a dostane většinou pokutu až 4000 Eur. Padají ovšem i (zatím) podmíněné tresty odnětí svobody. Konkrétní příklad z rána 11. září: nalezeno 107 tyček s lepem, přehrávací zařízení (hrající hlas pěnice černohlavé), oboje zkonfiskováno policií, pachatel bohužel na místě nebyl. Osvobozeno a vypuštěno bylo 12 **pěnic černohlavých**.
- Přímé akce a čím dál lepší spolupráce s policií nestačí, **je potřeba změnit myšlení lidí** (ptáci byli na Kypru chytáni po staletí). Proto BirdLife Cyprus pořádá **množství vzdělávacích programů pro školy**, vydal stolní hru, jejíž hrdinou je pěnice černohlavá, i knížku o pozorování ptáků pro děti. Pro veřejnost pořádá nejméně 4 velké akce ročně – zaměřené na pozorování ptáků, vyrábění budek a pítek.

Kypr: Foto FB archiv Committee Against Bird Slaughter (CABS)

Some of the rescued birds

- Zdá se, že se na Kypru začíná blýskat na trošku lepší časy – poslední zprávy říkají, že **odhad počtu ulovených ptáků byl v roce 2018 o 85% nižší oproti roku 2016!** Rozdíl je poznat zejména na území britských suverénních vojenských základů, kde je spolupráce s policií výrazně lepší.

České tažné ptáky pobíjejí na Kypru, končí na talířích

Pavel Baroch

1. 10. 2011 11:10

Byznysu za miliony eur zatím padlo na půl milionu evropských ptáků, kvůli gurmánům

Stovky tisíc evropských ptáků, kteří se právě vydávají na cestu do teplých krajín, do svého cíle nikdy nedoletí. Pobíjí je lovci na Kypru. Ptáci pak skončí jako vyhledávaná pochoutka v restauraci. V tomto byznysu, kterému se zatím marně snaží zabránit ornitologové a další ochránci přírody, se odhadem točí miliony eur. Mezi zabitými jsou i ptáci, kteří vyletěli do teplých krajín z Česka, například pěnice, skřivani nebo vlha pestrá.

„Touto východní trasou se vydávají desítky druhů z České republiky,“ říká Zdeněk Vermouzek, ředitel České společnosti ornitologické, která se zapojila do mezinárodní kampaně na ochranu migrujícího ptactva.

V Evropě přitom počty ptáků už roky klesají a Evropská unie úředně chrání všechny druhy. Jen v Česku podle propočtů ornitologické společnosti zmizelo za posledních třicet let z české krajiny více než 10 milionů ptáků.

Vlevo: Kypr leží na významné migrační trase. Foto: www.hedvabnastezka.cz; vpravo: Ambelopoulia, kvůli níž na Kypru umírají stovky tisíc ptáků. Foto: BirdLife Kypr

Kyperský partner mezinárodní organizace BirdLife International zveřejnil na svých webových stránkách online počítadlo, které ukazuje kvalifikovaný odhad nelegálního lovu ptactva během letošního podzimního tahu. První údaj, který vychází z terénních pozorování členů BirdLife Kypr, udával, že od 1. do 11. září lovci do sítí nebo na lep chytily 89 225 ptáků. Před týdnem to bylo 429 127 zabitých ptáků a v pondělí 3. října už 494 505. Počítadlo se aktualizuje jednou týdně, zastaví se až na konci měsíce.

„Podzim je u nás hlavní loveckou sezonou, jsme si proto jisti, že číslo se ještě hodně zvýší,“ řekl Martin Hellicar, vedoucí kampaní kyperské pobočky BirdLife.

Delikatesa v restauracích

Důvodem lovu statisíců ptáků je velká poptávka po oficiálně zakázané delikatese zvané ambelopoulia, která se z malých druhů ptáků připravuje. V červenci se přitom v Larnace konala konference na téma ilegálního zabíjení ptáků, kterou její účastníci zakončili výzvou k přijetí účinných opatření, která by masové zabíjení ptáků na Kypru zastavila. Jenže zatím se tak nestalo.

Ochránci přírody proto znovu vyzvali kompetentní úřady, aby zasáhly proti restauracím, které ptačí lahůdku nabízejí. Zároveň požádali kyperská ministerstva vnitra a spravedlnosti, aby zakročila i proti nelegálním lovcům.

If you visit Cyprus say no to Ambelopoulia

By BirdLife Europe

BirdLife Europe encourages those visiting Cyprus during its 6-month EU presidency to enjoy the many traditional culinary delights the Mediterranean island has to offer, but with one important exception: *ambelopoulia* (trapped birds).

The issue at stake is not gastronomic but ecological, and relates to the source and content of this one dish. *Ambelopoulia* is the name given to a local “delicacy” consisting of blackcap warblers and other songbirds illegally trapped in their thousands in Cyprus every year. The tiny birds are eaten whole, legs, beak and all. Local demand for these traditional but illegal ‘delicacies’ is the financial driving force behind what has become a mass annual slaughter of migratory birds, most of which come from mainland Europe.

Ambelopoulia, however, spell an ecological disaster of considerable proportions, hence the **BirdLife Europe warning to steer clear**. Non-selective methods such as mist nets and limesticks are used for trapping birds during the migration periods, mainly during the autumn but also in the spring. Trappers mainly target blackcaps but also other birds such as bee-eaters and shrikes. The list of trapped bird species is over 150 species long and includes 78 species listed as threatened by BirdLife International and the EU Birds Directive. Moreover, the widespread application of these non-selective methods contributes to large-scale killing of birds, with literally hundreds of thousands of birds being killed every year in Cyprus.

The illegal trapping – outlawed by both the EU Birds Directive and the Cyprus bird protection law – is highly lucrative, with a plate of a dozen *ambelopoulia* selling for between €40 and €80 in law-breaking restaurants. The banned dish is usually served secretly, so it is unlikely that foreign visitors will be presented with the trapped songbirds in a Cyprus tavern. But it is important for visitors to be aware of the darker side of Cypriot cuisine and steer well clear of it.

Čáp bílý

Čáp bílý je v mnoha zemích známým a oblíbeným symbolem nejen příchodu jara, ale i štěstí do domu – vždyť podle lidových rčení nosí děti!

Svým černobílým zbavením, dlouhým červeným zobákem a nohama je jednoduše rozpoznatelný a široce známý v rámci celé Evropy. Žije v těsné blízkosti člověka, usazuje se na stromech, stožárech, střešních hřebenech a samozřejmě komínech. Každým rokem se vrací na své hnízdo – pečlivě zbudovanou obrovskou stavbu z větví, kterou neustále přistavuje.

Čápi migrují v úchvatných hejnech čítajících tisíce jedinců. Ve stoupavých vzdušných proudech umí na svých obrovských křídlech vystoupat až do výšky 1500 m a pak prostě plachtí na velké vzdálenosti. Jelikož tyto proudy nevznikají nad vodou, **musí se čápi na své cestě mezi Evropou a Afrikou vyhnout Středozemnímu moři**. Rozdělují se tak do dvou hlavních směrů: **přes Gibraltar na západě a Bospor na východě**.

Na dlouhé cestě je čekají nebezpečí. Slabí a vyčerpaní migrující ptáci jsou ohroženi nárazy do drátů vysokého vedení a nelegálním lovem podél migračních cest.

Pro čápy bílé táhnoucí východní cestou je kritickým místem přelet v okolí jezera Qaraoun – jedno z nejčernějších míst ilegálního lovu v Libanonu. V období vrcholící migrace prolétají Libanonem stovky tisíc čápů. Každým rokem zde pro mnoho tisíců z nich životní cesta končí, příštím rokem už se nevrátí...

Čápi na odstřel. Nebe nad Libanonem se pro chráněné stěhovavé ptáky stává černou dírou Video

7.3.2019 09:43 | PRAHA (Ekolist.cz)

Je snad dokonalejší signál příchodu jara, než každoroční přilet čápů? Návrat těchto ptáků, z nichž někteří mají za sebou až 20 000 kilometrů, je u nás důvodem k veselí. Z jejich průletu mají radost i v Libanonu, ale poněkud odlišně. Čápy při tahu ve velkém odstřelují jen tak, pro zábavu.

Většina v Evropě hnízdících čápů zimuje v Africe. Aby se tam dostali, **využívají dvou hlavních tras.** Západní přes Gibraltar a východní přes Turecko a Arabský poloostrov. Otevřenému moři se vyhýbají. Šetří totiž síly a využívají stoupavých teplých proudů nad pevninou. **Na obou trasách je čeká nebezpečí, například nepříznivé počasí či dráty vysokého vedení.** K významným rizikům východní trasy se v posledních letech přidává i „sportovní“ lov.

Mrtvé nikdo nespočítá

Podle libanonských ornitologů si v roce 2017 vybralo východní trasu, tedy i nebe nad Libanonem okolo 530 000 čápů bílých. Nevybrali si dobře. V době jejich tahu totiž místní houfně vyráží za loveckým dobrodružstvím. Stalo se tu sezónní módou vyrazit autem do hor, postavit se u cesty a pálit na všechno, co se ve vzduchu jen hne. Počty sestřelených čápů jdou do tisíců, přesný odhad si nikdo netroufne učinit. Pohybovat se s kamerou mezi skupinkami rozjařených střelců a něco vyšetřovat zavání sebevraždou.

Libanonská vláda nárůst těchto aktivit registruje, ale navzdory diplomatickým výtkám evropských zemí jej v posledních dvaceti letech nikterak nereguluje. „*Libanon je něco jako černá díra,*“ komentují tamní stav polští ornitologové. „*U nás se čápi řadí mezi přísně chráněné druhy, za jejichž rušení vám hrozí vysoká pokuta. Opravujeme jejich hnízda, monitorujeme jejich pohyb, pečujeme o ně. Za zastřeleného čápa u nás můžete jít do vězení. Naše snaha o záchranu tohoto druhu je ale vytrvale podkopávána tím, co se běžně děje v Libanonu.*“

Nad Libanonem protahuje celkem 327 ptačích druhů, hustota nalezených zastřelených ptáků dosahuje 248 kusů na kilometr čtvereční. Je to skutečně smrtící průlet, který si ročně vyžádá život kolem 2,6 milionů ptáků.

Čápi bílí táhnou přes Libanon v ohromných počtech, mnoho z nich cestu nepřežije. Foto BirdLife Libanon.

Konkrétní příklady pomoci stěhovavým ptákům ve Středomoří

Lucie Hošková / 4.10.2019 / Ochrana

LIBANON

- V roce 2019 mnohými lidmi otřásly záběry **zastřelených čápů** z Libanonu. Pravdou je, že v této zemi je lovecká tradice nesmírně silná a ptáky zde zabíjejí často pouze pro zábavu. Nejhorší je situace v okolí jezera Qaraoun v údolí Beqaa. Každoročně tudy migrují statisíce čápů a tisíce z nich neopustí údolí živí.
- BirdLife Libanon společně s dalšími organizacemi (především CABS – Committee against Bird Slaughters) během každé migrace pořádají protipytlačké tábory, kdy hlídají nejnebezpečnější lokality a úzce spolupracují s policií i s rozumnějšími loveckými asociacemi. Pro příklad: jen mezi 20. zářím a 1. říjnem 2019 bylo na základě jejich zpráv zatčeno 16 pytláků, zabaveno 11 pušek a řada sítí, přehrávacích zařízení a jestřábích košů s živou ptačí návnadou.
- Blýská se i v Libanonu na lepší časy? V některých oblastech, díky intenzivní práci ochranářů, **viditelně poklesly počty zabitých ptáků. A to až o 80%** oproti předchozím letům – např. v oblasti Ekhbe v Libanonských horách, lokalitě známé díky tahu dravců, pelikánů i čápů. Dobrovolníci našli výrazně méně vystřelených nábojnic, zastřelených či poraněných ptáků a slyšet je mnohem méně střelby. **Bohužel na lepší časy se blýská pouze lokálně a zřídka.**

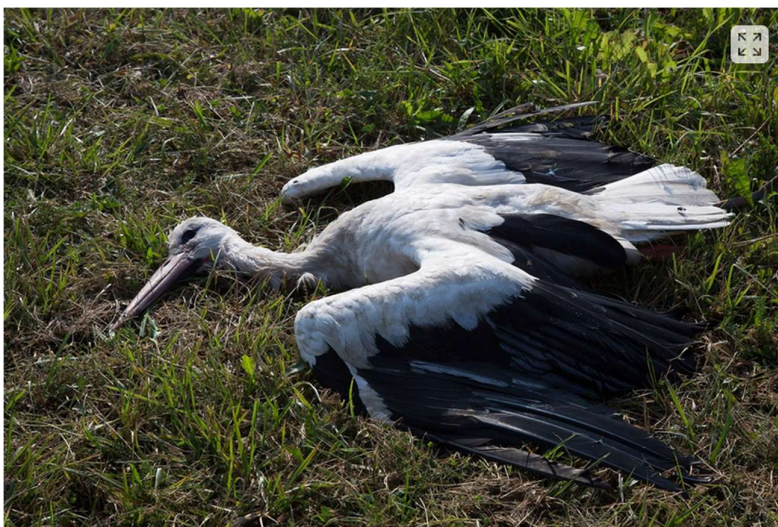
Nelegálně zabíjení strnadi zahradní. Libanon, srpen 2021.
Zdroj: www.komitee.de

Čápi se vracejí, smrtící sloupy vysokého napětí ale zůstaly nezabezpečené

18. března 2019 17:37

Zatímco většina lidí se těší na jaro i návrat čápů, ornitologové z Ostravy varují před riziky, která na velké bílé ptáky číhají u skládky v Hrušově. Ornitologové tam nacházejí ročně desítky mrtvých ptáků. Další mohou být v houští, proto je ani neobjeví.

Zatím poslední oběť vedení vysokého napětí u skládky v Ostravě-Hrušově. (26. července 2018)

Autor: Dušan Boucný

„Skládka je pro čápy, ale i dravce, racky a další ptáky lákavým zdrojem potravy. Jenže po hodování musí odpočívat a často k tomu vyhledávají okolní stožáry s elektrickým vedením pod vysokým napětím. Stojí jich tam asi deset a bohužel ani jeden není chráněný. Když pták s velkým rozpětím křídel zavadí o dráty, zasáhne ho 22 tisíc voltů a hyne,“ říká ostravský zoolog a ornitolog Otakar Závalský.

Zdroj: www.idnes.cz/ostrava, zkráceno

Další nebezpečí

- nejen na cestách

Zdroj: www.cms.int

Electrocution and Collision with Power Line- Case study from Saudi Arabia

Mohammed Shobrak